

[Hauch.]

opmærksom paa, at man ved denne Lovgivning vilde knægte Foreningsfriheden. Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem og til ærede Medlemmer i det hele, at der er jo slet ikke Tale om at begrænse Foreningsfriheden ved dette Lovforslag. Foreningsfriheden er ikke i Fare, men Foreningshandlingerne er i Fare, naar disse Foreningshandlinger gaar over til at blive Voldshandlinger mod den enkelte Samfundsborger. Det er det afgørende i Spørgsmaalet, det er det, det drejer sig om.

Det ærede Medlem henviste til en Forhandling, som det ærede Medlem havde haft her i Tinget med den højtærede Handelsminister ved Sagens anden Behandling, idet han gjorde opmærksom paa, at jeg som Formand og Ordfører for Udvalget havde haft Lejlighed til at se Mindretalsbetænkningen, før den blev trykt. Ja, det er rigtigt, men det kunde da naturligvis aldrig falde mig ind — det skulde det ærede Medlem og hans Meningsfæller ogsaa meget have sig frabedt — at blande mig i Spørgsmaalet om, hvad Mindretallet skrev i sin Betænkning. Det staar for de Herrers Regning, hvad de dér har skrevet. Og i den Henseende maa jeg henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at det ærede Medlem ikke vil kunne skyde sig ind under, at den højtærede Minister derigennem har haft en Lejlighed til at godkende Betænkningen. Vilde det ærede Medlem have sikret sig, at den højtærede Minister kunde godkende de Udtalelser, som findes i denne Mindretalsbetænkning, vilde det have været naturligt, om det ærede Medlem havde søgt den højtærede Handelsminister og forelagt ham Udkastet, før det gik i Trykken. Og dette ved det ærede Medlem, jo meget godt. Det kan derfor ikke have været det ærede Medlem magtpaaliggende at naa til en saadan Enighed med Ministeren. Om det bunder i, at han har haft en vis Frygt for, at han ikke kunde naa det, skal jeg lade være usagt. Men om det havde været det ærede Medlem særlig magtpaaliggende at være enig med den højtærede Handelsminister, havde det dog været naturligt at forelægge den højtærede Handelsminister, hvad han havde skrevet.

Maa jeg endvidere gøre en enkelt Bemærkning til det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (Jeppesen [Drusebjerg]). Det ærede Medlem var, forekommer det mig — det kan naturligvis være min Fejl —, i sin Udredning af den Stilling, det radikale Parti indtager til dette Lovforslag, ejendom-

melig uklar. Jeg forstaar slet ikke det ærede Medlems Bemærkning om, at der her skulde overgives noget til Bestemmelse af Domsmagten, og at det kan siges at være unormalt, at Lovgivningsmagten henlægger Tvivlsmaal til Domstolenes Afgørelse. Det er jo det, der altid sker. Det sker ved Vedtagelsen af enhver Lov og naturligvis ogsaa ved Vedtagelsen af denne Lov. Der er slet ikke noget ejendommeligt eller unormalt heri.

Det ærede Medlem har i øvrigt udtaget af de nylig afholdte kommunale Valg nogle, som det forekommer mig, mærkelige Slutninger. Det ærede Medlem har draget den Slutning deraf, at naar Socialdemokraterne har haft saa stor Fremgang ved de kommunale Valg, var det i væsentlig Grad paa Grund af denne Lov. Jeg maa rigtignok sige, at-saa er det i uhyre Grad gaaet ud over det ærede Medlems eget Parti, og det er dog ganske uforskyldt; for det ærede Medlem og hans Parti ønsker jo ikke at have noget Ansvar i Forbindelse med dette Lovforslag. Og saa onde kan hans Meningsfæller dog ikke være, at de har foretrukket at stemme paa Socialdemokraterne i Stedet for paa ham ved de kommunale Valg, fordi Socialdemokraterne og han er blevet enige om at modsætte sig denne Lov. Jeg forstaar derfor ikke den Tankegang, det ærede Medlem her var inde paa, men vi faar maaske senere Lejlighed til at høre noget nærmere derom.

Det ærede 9de Medlem for 1ste Kreds (Ludvig Christensen) henviste til Grundlovens Bestemmelser om Organisationsfrihed og sagde, at det var et af Klenodierne i Grundloven, at man har Adgang til at danne Foreninger og organisere sig. Det er rigtigt. Men den Adgang, Grundloven her giver, er ogsaa ganske uberørt af dette Lovforslag, man kan organisere sig saa meget, man vil. Det ærede Medlem skulde dog læse mere i Grundloven og lægge Mærke til, at der er en Paragraf, hvor der tales om, at der skal være Erhvervs- og Næringsfrihed her i Landet. Naar man tager Grundloven frem til Brug, skal man ikke tage den frem, som en vis Mand tager Bibelen frem og vil læse noget, han kan bruge; man skal tage Hensyn til Helheden. Og den gaar ud paa, at den enkelte Borger i Henhold til Grundloven har Ret til at udfolde sine Evner og Kræfter til Gavn for sig selv, for sine og for Samfundet. Det er ogsaa noget, der staar fæstet i Grundloven som et Bud, der ikke bør overtrædes. Det Lovværk, der her foreligger, har netop til Maal at gaa imod Misbrug i saa Henseende.